

MAŁOPOLSKI
KONKURS GEOGRAFICZNY
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO
W ROKU SZKOLNYM 2023/2024

ETAP WOJEWÓDZKI
GODZINA ROZPOCZĘCIA: 9:00
CZAS PRACY: 120 minut

WYPEŁNIA UCZEŃ (**DRUKOWANYMI LITERAMI**)

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

.....
IMIĘ I NAZWISKO UCZNIA

.....
KLASA

.....
NAZWA SZKOŁY I MIEJSCOWOŚĆ

Instrukcja dla ucznia

1. Na pierwszej stronie arkusza i na karcie odpowiedzi w wyznaczonych miejscach wpisz swoje dane.
2. Sprawdź, czy na kolejno ponumerowanych **17 stronach** są wydrukowanych **27 zadań**.
3. Za prawidłowe rozwiązanie wszystkich zadań możesz otrzymać maksymalnie **80 punktów**.
4. Sprawdź, czy do arkusza jest dołączona karta odpowiedzi.
5. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś nauczycielowi.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania i wykonuj je zgodnie z poleceniami.
7. Rozwiązania zadań zapisuj długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Nie używaj korektora ani jakichkolwiek zmazywalnych przyborów piśmienniczych. Zadanie, w którym ich użyjesz nie będzie oceniane.
9. W większości zadań **poprawna jest tylko jedna odpowiedź**. Wyjątkiem są zadania wielokrotnego wyboru, w których wskazano wybór większej liczby odpowiedzi. Odpowiedzi przenieś na kartę odpowiedzi, zamalowując odpowiednie litery.
10. Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie przekreśl znakiem "x" i zaznacz inną odpowiedź.
11. **Oceniane będą wyłącznie rozwiązania zaznaczone na karcie odpowiedzi.**
12. Na 10 minut przed upływem czasu przeznaczanego na rozwiązywanie zadań zostaniesz poinformowany o zbliżającym się czasie zakończenia konkursu.
13. Podczas konkursu nie możesz korzystać z urządzeń mobilnych.
14. Stwierdzenie niesamodzielności pracy lub przeszkadzanie innym, spowoduje wykluczenie Cię z udziału w konkursie.

Na rozwiązanie wszystkich zadań masz **120 minut**.

Powodzenia!

Źródła fotografii w zadaniach na str. 14 i 15.

Zad. 25.3:

https://www.getyourguide.pl/paryz-116/paryz-luwr-bez-kolejek-wycieczka-z-przewodnikiem-t46070/?ranking_uuid=85d8b10d-c063-4b30-94e9-388c7d6193ac
https://pl.m.wikipedia.org/wiki/Plik:City_of_London_seen_from_Tower_Bridge.jpg
<https://www.belekaj.eu/pl/10-najlepszych-atrakcji-budapesztu/>
<https://www.national-geographic.pl/artukul/swiatynia-ateny-jest-nazywana-perla-akropolu-dlaczego>

Zad. 26:

Autorstwa Bulgarian Wikipedia user Rashev, CC BY-SA 3.0,
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=4094025>
https://www.google.com/search?client=firefox-b-d&sca_esv=0573b43c5c641ce9&sxsrf=ACQVn0-MynPXWxurZgT3oaRc-QyaqWkfQg:1707925524458&q=kreta&tbm=isch&source=lnms&sa=X&ved=2ahUKEwjpk8CxlquEAX5QfEDHeF-A6lQ0pQJegQIDRAB&biw=1408&bih=587&dpr=1.36#imgre=jKFoxs9ResxQ-M
<https://brate.com/pl/europa/grecja/korfu/>
<https://poznaj-swiat.pl/article/1149/dubrownik-i-piekna-korcula>
<https://poznaj-swiat.pl/article/2492/dunajska-autostrada>

Zadanie 1. 0-2 pkt.

Które dwie z wymienionych cieśnin oddzielają Danię od Szwecji?

- A. Wielki Bełt
- B. Mały Bełt
- C. Kattegat
- D. Skagerak
- E. Sund

Zadanie 2. 0-1 pkt.

Która z wymienionych wysp nie należy do Danii?

- A. Grenlandia
- B. Bornholm
- C. Fionia
- D. Zelandia
- E. Wszystkie wyspy wymienione w odpowiedziach A-D należą do Danii.

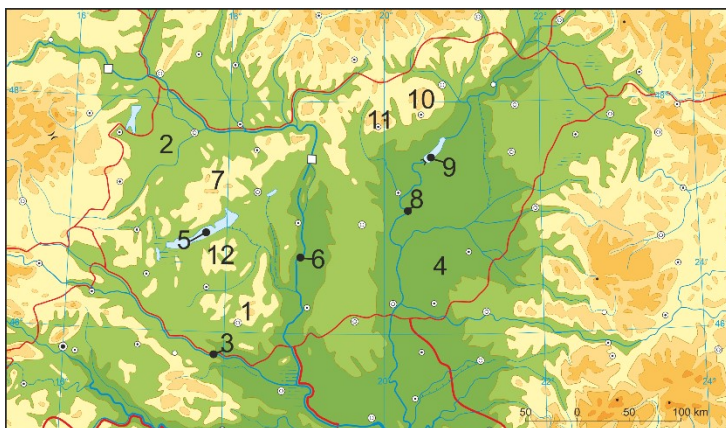
Zadanie 3. 0-1 pkt.

Kopenhaga znajduje się na:

- A. Półwyspie Jutlandzkim
- B. Wyspach Owczych
- C. Wyspie Zelandii
- D. Wyspie Falster

Zadanie 4. 0-5 pkt.

Na mapie oznaczono numerami 1-12 wybrane regiony geograficzne, rzeki oraz jeziora na Węgrzech. W której kolumnie tabeli (A, B, C lub D) wszystkim wymienionym obiektom przyporządkowano właściwe numery na mapie.

Opracowano na podstawie Planeta Nowa 6, Wyd. Nowa Era, Warszawa 2019, s. 97.

Obiekt	Numery na mapie			
	A	B	C	D
Balaton	5	9	5	9
Cisa	3	8	8	6
Drawa	8	6	3	3
Dunaj	6	3	6	8
Góry Bukowe	10	11	10	1
Las Bakoński	1	10	7	12
Mała Nizina Węgierska	4	4	2	2
Mecsek	10	1	1	7
Wielka Nizina Węgierska	2	2	4	4

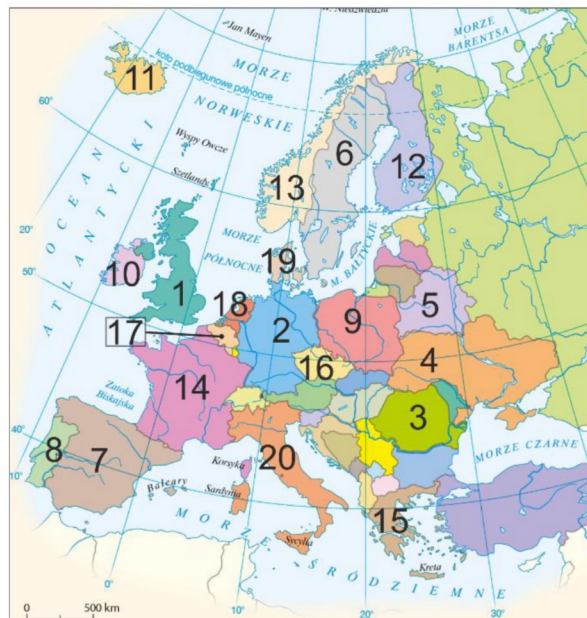
Zadanie 5. 0-4 pkt.

W tabeli przedstawiono powierzchnię i liczbę ludności wybranych państw europejskich, które oznaczono na mapie numerami 1-20. Oblicz gęstość zaludnienia dla państw zawartych w tabeli oraz wybierz zestawienie (A, B, C, D lub E), w którym uszeregowano te państwa pod względem gęstości zaludnienia **w kolejności malejącej**.

Kraj nr na mapie	Powierzchnia w tys. km ²	Liczba ludności w tys.
19	42,9	5 840
12	338,4	5 534
14	638,5	67 657
7	506,0	47 399
2	357,6	83 155
9	311,9	37 840

Źródło: Polska w Unii Europejskiej 2022. GUS, Warszawa

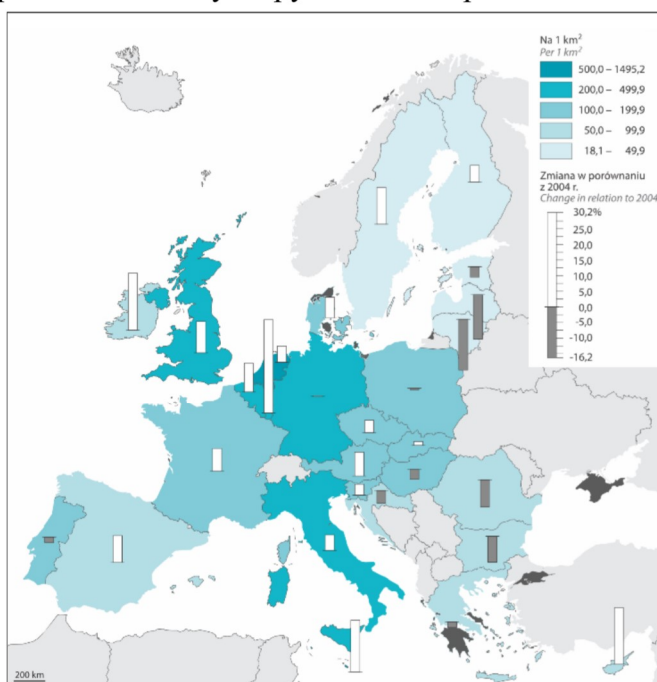
- A. Francja, Niemcy, Polska, Hiszpania, Finlandia
- B. Niemcy, Polska, Francja, Dania, Hiszpania
- C. Niemcy, Hiszpania, Polska, Dania, Finlandia
- D. Hiszpania, Dania, Polska, Francja, Finlandia
- E. Niemcy, Dania, Polska, Francja, Hiszpania

Opracowano na podstawie
Planeta Nowa 6, Wyd. Nowa Era, Warszawa 2019, s. 48.

Zadanie 6. 0-4 pkt.

Mapa przedstawia gęstość zaludnienia i jej zmiany w porównaniu do 2004 r. w państwach Unii Europejskiej. Na podstawie analizy mapy wskaż dwa prawidłowe wnioski.

Źródło: Polska w Unii Europejskiej portret statystyczny. GUS Warszawa 2019.

Dalsza część zadania na następnej stronie.

Dalsza część zadania 6.

- A. Litwa, Łotwa i Estonia należą do krajów o najmniejszej gęstości zaludnienia, w których w porównaniu do 2004 r. gęstość zaludnienia zmniejszyła się.
- B. Wzrost gęstości zaludnienia nastąpił we Francji, w Wielkiej Brytanii oraz w Irlandii, przy czym gęstość zaludnienia w Irlandii jest mniejsza niż w Wielkiej Brytanii i we Francji.
- C. W Bułgarii gęstość zaludnienia jest większa niż w Chorwacji, ale w porównaniu do 2004 r. w Chorwacji zmniejszyła się bardziej niż w Bułgarii.
- D. Holandia i Belgia należą do państw gęsto zaludnionych w Unii Europejskiej. W porównaniu z 2004 r. większy wzrost gęstości zaludnienia był w Holandii niż w Belgii.

Zadanie 7. 0-2 pkt.

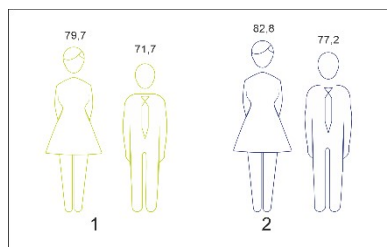
W którym zestawieniu wymieniono **wyłącznie** państwa Unii Europejskiej, w których odsetek osób w wieku 30-34 lat z wykształceniem wyższym, w roku 2021*, był **mniejszy** niż w Polsce?

*. na podstawie zalecanej literatury Polska w Unii Europejskiej 2022. GUS, Warszawa, str. 10.

- A. Niemcy, Słowacja, Czechy
- B. Węgry, Bułgaria, Litwa
- C. Francja, Irlandia, Bułgaria
- D. Łotwa, Szwecja, Dania

Zadanie 8. 0-6 pkt.

Na diagramach przedstawiono przeciętne trwanie życia kobiet i mężczyzn w państwach Unii Europejskiej oraz w Polsce w 2021 r. Na podstawie analizy diagramów wskaż dwa prawidłowe wnioski.

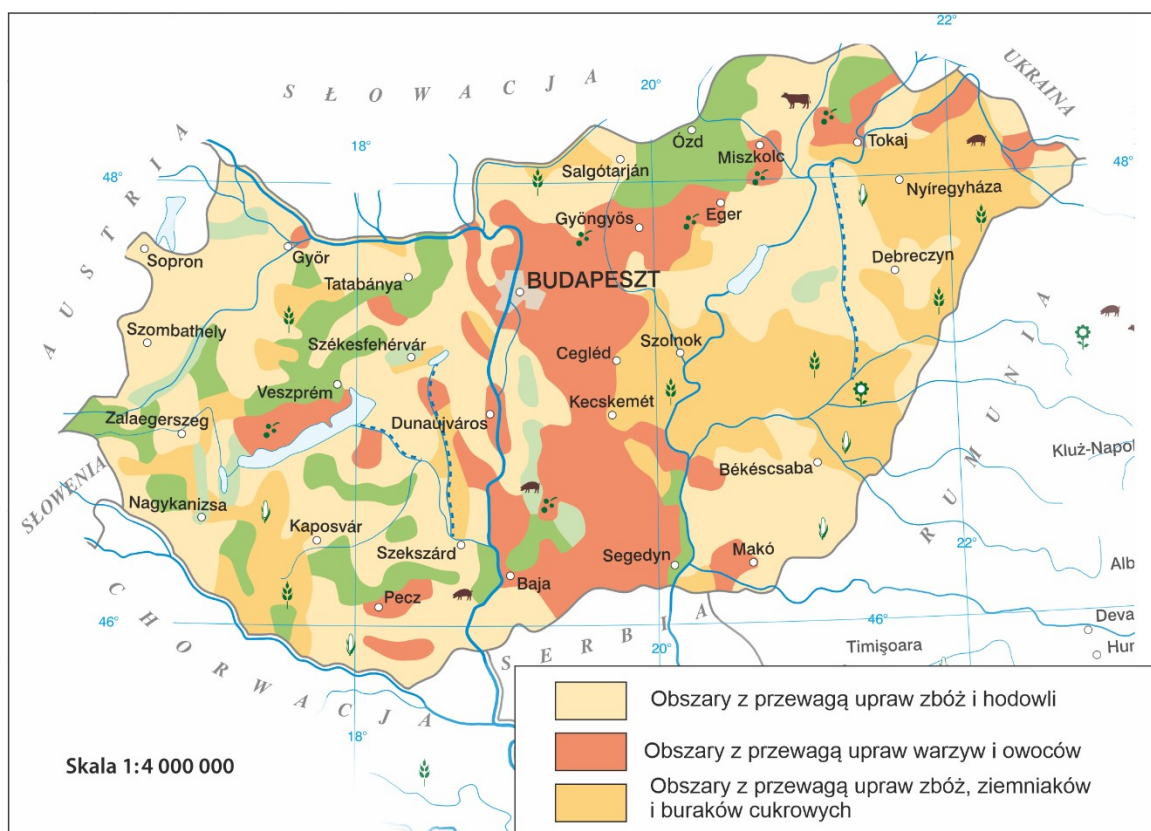

Opracowano na podstawie:
Polska w Unii Europejskiej 2022. GUS, Warszawa

- A. Diagram 1. przedstawia przeciętne trwanie życia kobiet i mężczyzn w Unii Europejskiej, ponieważ różnica przeciętnego trwania życia kobiet i mężczyzn jest większa niż w Polsce.
- B. Diagram 2. przedstawia przeciętne trwanie życia kobiet i mężczyzn w krajach Unii Europejskiej, ponieważ różnica przeciętnego trwania życia kobiet i mężczyzn jest mniejsza niż w Polsce.
- C. Diagram 1. przedstawia przeciętne trwanie życia kobiet i mężczyzn w Polsce, ponieważ w Polsce kobiety przeciętnie żyją krócej niż w krajach Unii Europejskiej.
- D. Diagram 2. przedstawia przeciętne trwanie życia kobiet i mężczyzn w Polsce, ponieważ w Polsce kobiety przeciętnie żyją dłużej niż w krajach Unii Europejskiej.
- E. Diagram 1. przedstawia przeciętne trwanie życia kobiet i mężczyzn w Unii Europejskiej, ponieważ mężczyźni żyją krócej w krajach Unii Europejskiej niż w Polsce.

Zadanie 9. 0-4 pkt.

Na mapie Węgier oznaczono obszary upraw rolnych oraz hodowli zwierząt. Wskaż poprawną analizę rolniczego wykorzystania obszaru Węgier.

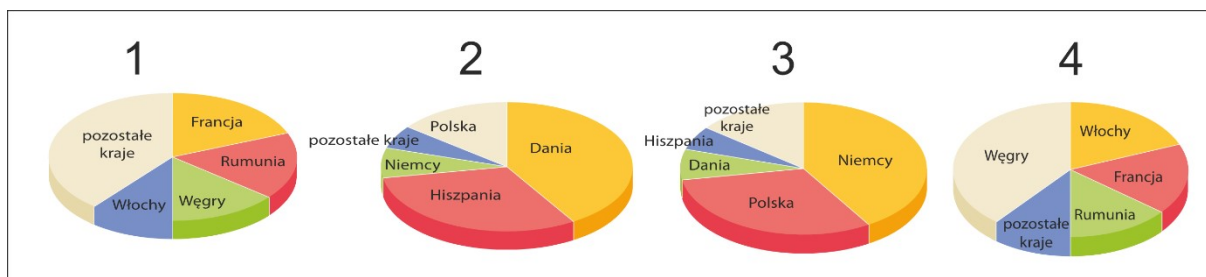

Opracowano na podstawie Planeta Nowa 6, Wyd. Nowa Era, Warszawa 2019, s. 102.

- A. Użytki rolne zajmują ok. $\frac{2}{3}$ powierzchni Węgier. Największy obszar uprawy warzyw i owoców, znajduje w środkowej części tego kraju pomiędzy Dunajem i Cisą. W niektórych częściach tego obszaru znajdują się winnice. Uprawy zbóż, ziemniaków i buraków cukrowych zajmują największy obszar w międzyrzeczu Dunaju i Cisy, głównie na północny zachód i południowy wschód od Jeziora Balaton. Tam również hoduje się bydło i trzodę chlewną.
- B. Najbardziej zróżnicowany pod względem produkcji rolnej obszar Węgier położony jest na wschód od Dunaju. Przez środek tego obszaru przepływa Drawa. W dolinie tej rzeki oprócz warzyw i owoców uprawia się również zboża, ziemniaki i buraki cukrowe. W dolinie Drawy, nad Jeziorą Balaton uprawia się również owoce i warzywa oraz winorośl.
- C. Tylko około $\frac{1}{3}$ obszaru Węgier nie jest użytkami rolnymi. Tereny rolnicze wykorzystane są do uprawy warzyw i owoców, uprawy zbóż i hodowli zwierząt oraz uprawy zbóż, ziemniaków i buraków cukrowych. W międzyrzeczu Dunaju i Drawy największy areal zajmują obszary uprawy zbóż i hodowli zwierząt, natomiast w dolinie Cisy oraz na wschód od tej rzeki dużą powierzchnię zajmują obszary z przewagą uprawy zbóż, ziemniaków i buraków cukrowych. W niektórych miejscach koncentruje się uprawa kukurydzy i słonecznika. Przez środek Węgier, w międzyrzeczu Dunaju i Cisy rozciąga się obszar uprawy warzyw i owoców.

Zadanie 10. 0-3 pkt.

Diagramy przedstawiają udział największych producentów kukurydzy i żyta w Unii Europejskiej w 2016 r. Wskaż zestawienie diagramów A, B, C, D lub E przedstawiających prawidłową strukturę udziału producentów tych zbóż.

Opracowano na podstawie infografiki w: Planeta Nowa 6, Wyd. Nowa Era, Warszawa str. 100-102.

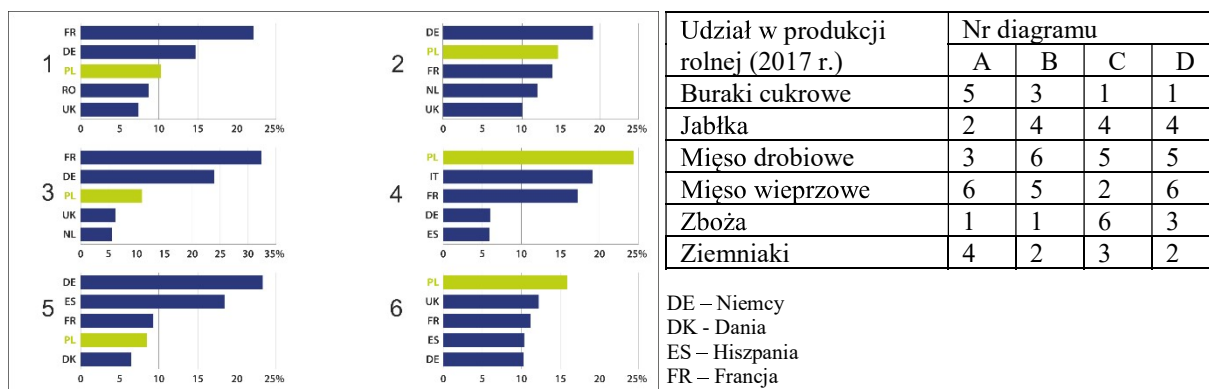
- A. Udział największych producentów żyta przedstawia diagram 2.
Udział największych producentów kukurydzy przedstawia diagram 4.
- B. Udział największych producentów żyta przedstawia diagram 1.
Udział największych producentów kukurydzy przedstawia diagram 3.
- C. Udział największych producentów żyta przedstawia diagram 3.
Udział największych producentów kukurydzy przedstawia diagram 1.
- D. Udział największych producentów żyta przedstawia diagram 1.
Udział największych producentów kukurydzy przedstawia diagram 4.
- E. Udział największych producentów żyta przedstawia diagram 4.
Udział największych producentów kukurydzy przedstawia diagram 2.

Zadanie 11. 0-5 pkt.

Na wykresach 1-6 przedstawiono udziały pięciu największych w Unii Europejskiej producentów wybranych produktów rolnych w 2017 r. Produkty te wymieniono w tabeli. Wskaż w tabeli kolumnę A, B, C lub D, w której poprawnie przyporządkowano numer wykresu do udziału w produkcji rolnej.

Wskazówka:

Polska jest czołowym unijnym producentem jabłek i mięsa drobiowego. W przypadku produkcji jabłek udział Francji w ich produkcji jest większy niż udział Hiszpanii, która ma mniejszy udział w produkcji mięsa drobiowego od udziału Wielkiej Brytanii. W produkcji zbóż udział Polski jest mniejszy niż Niemiec, ale większy od udziału Rumunii. Natomiast udział Polski w produkcji mięsa wieprzowego jest mniejszy od udziału Niemiec, ale większy od udziału Danii. W produkcji ziemniaków Polska ma mniejszy udział od udziału Niemiec, ale większy od udziału Holandii, podobnie jak w przypadku buraków cukrowych, których największym producentem jest Francja.

Udział w produkcji rolnej (2017 r.)	Nr diagramu			
	A	B	C	D
Buraki cukrowe	5	3	1	1
Jabłka	2	4	4	4
Mięso drobiowe	3	6	5	5
Mięso wieprzowe	6	5	2	6
Zboża	1	1	6	3
Ziemniaki	4	2	3	2

DE – Niemcy
DK – Dania
ES – Hiszpania
FR – Francja
NL – Holandia (Niderlandy)
PL – Polska
RO – Rumunia
UK – Wielka Brytania

Opracowano na podstawie Polska w Unii Europejskiej portret statystyczny, GUS, Warszawa 2019, s. 54.

Zadanie 12. 0-1 pkt.

Wydobycie, którego z wymienionych surowców najbardziej przyczyniło się do koncentracji przemysłu we **wszystkich** wymienionych obszarach: Lille, Zagłębiu Ruhry oraz w Zagłębiu Donieckim?

- A. węgla brunatnego
- B. ropy naftowej i gazu ziemnego
- C. rud żelaza
- D. węgla kamiennego
- E. rud polimetalicznych

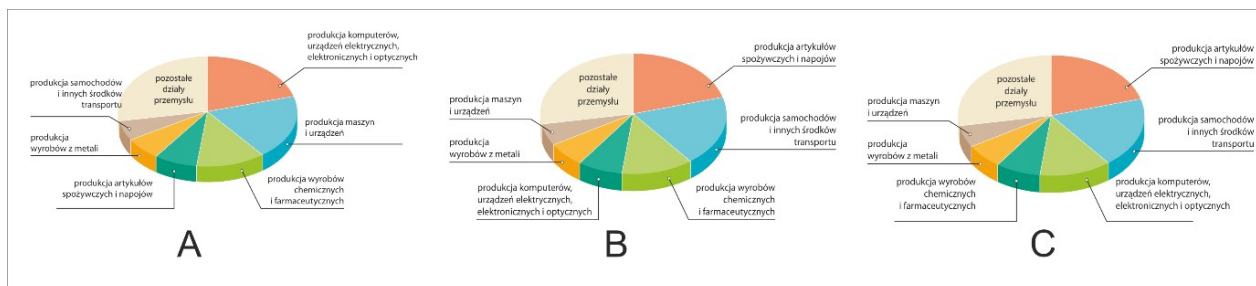
Zadanie 13. 0-2 pkt.

W którym zestawieniu wymieniono **wyłącznie** miasta, w których produkuje się samoloty lub śmigłowce?

- A. Strasburg, Rennes, Calais, Nantes
- B. Hawr, Metz, Lyon, Miluza, Montpellier
- C. Nicea, Grenoble, Dijon, Paryż
- D. Bordeaux, Tuluza, Marsylia, Bordes

Zadanie 14. 0-2 pkt.

Wskaż diagram (A, B lub C), który przedstawia strukturę przetwórstwa przemysłowego we Francji w 2016 r.

Opracowano na podstawie infografiki w: Planeta Nowa 6, Wyd. Nowa Era, Warszawa str. 108..

A	B	C
---	---	---

Zadanie 15. 0-1 pkt.

W którym państwie Unii Europejskiej znajdują się centrale (główne siedziby) następujących firm: Siemens, Bayer, Opel, Dr. Oetker i Haribo?

- A. we Francji
- B. w Niemczech
- C. we Włoszech
- D. w Austrii

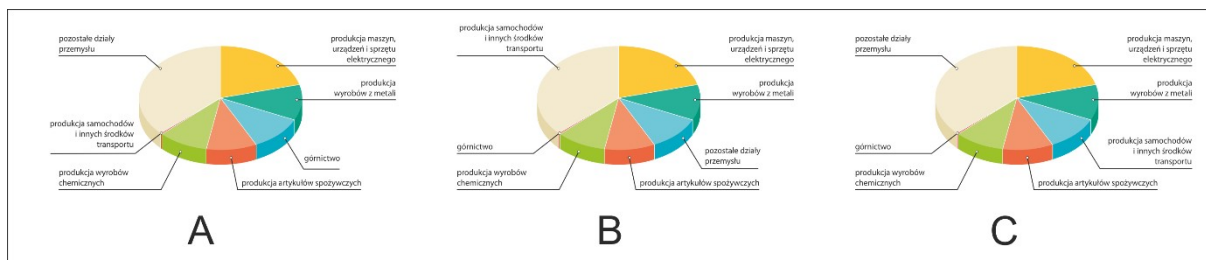
Zadanie 16. 0-1 pkt.

W którym landzie w Niemczech tradycyjny przemysł m.in. górnictwo i hutnictwo w znacznej części zastąpił przemysł przetwórczy wytwarzający np. samochody, wyroby chemiczne, urządzenia elektroniczne? Ten należący do najbardziej uprzemysłowionych w Niemczech land rozwija również przemysł biotechnologiczny i energetykę ze źródeł odnawialnych.

- A. Brandenburgia
- B. Badenia-Wirtembergia
- C. Bawaria
- D. Nadrenia-Palatynat
- E. Nadrenia Północna-Westfalia

Zadanie 17. 0-2 pkt.

Wskaż diagram A, B lub C, który przedstawia strukturę zatrudnienia w przemyśle w Niemczech w 2017 r.

Opracowano na podstawie infografiki w: Planeta Nowa 6, Wyd. Nowa Era, Warszawa str. 132.

A	B	C
---	---	---

Zadanie 18. 0-1 pkt.

W którym kraju Unii Europejskiej produkuje się statki kosmiczne?

- A. we Francji
- B. w Niemczech
- C. w Austrii
- D. w Wielkiej Brytanii

Zadanie 19. 0-1 pkt.

Która z wymienionych kolei dużych prędkości świadczy usługi we Francji?

- A. ICE
- B. EIC Premium
- C. AVE
- D. TGV
- E. TAV

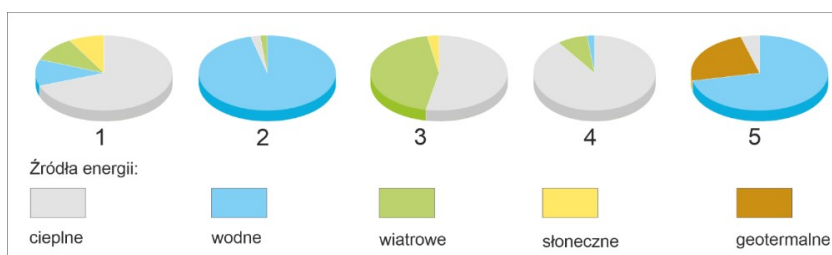
Zadanie 20. 0-1 pkt.

W którym z miast niemieckich odbywają się międzynarodowe targi łodzi i statków?

- A. Kolonii
- B. Düsseldorfie (Duesseldorfie)
- C. Kilonii
- D. Bremerhaven

Zadanie 21. 0-3 pkt.

Diagramy 1-5 prezentują strukturę produkcji energii elektrycznej w wybranych państwach europejskich w 2016 r.: Danii, Grecji, Islandii, Norwegii oraz Polsce. Wskaż w tabeli kolumnę A, B, C, D lub E, w której prawidłowo przyporządkowano numery diagramów do nazw krajów.

Państwo	Numery diagramów				
	A	B	C	D	E
Dania	1	5	3	4	3
Grecja	3	4	1	3	4
Islandia	2	1	5	5	5
Norwegia	4	2	2	2	2
Polska	5	3	4	1	1

Opracowano na podstawie infografiki w: Planeta Nowa 6,
Wyd. Nowa Era, Warszawa str. 116-117.

Zadanie 22. 0-4 pkt.

Wskaż dwa prawidłowe zdania.

- A. W strukturze produkcji energii elektrycznej we Francji (w 2016 r.) największy udział miała energia elektryczna wytworzona w elektrowniach wodnych, ciepłych i wiatrowych.
- B. We strukturze produkcji energii elektrycznej we Francji (w 2016 r.) produkcja energii w elektrowniach jądrowych była większa niż udział w strukturze produkcji energii elektrycznej w takich elektrowniach w Unii Europejskiej.
- C. Udział w strukturze produkcji energii elektrycznej w elektrowniach ciepłych we Francji (w 2016 r.) był mniejszy niż udział w strukturze produkcji energii elektrycznej w takich elektrowniach w Unii Europejskiej.
- D. W strukturze produkcji energii elektrycznej w Unii Europejskiej (w 2016 r.) udział elektrowni jądrowych i wiatrowych jest większy niż udział energii elektrycznej wyprodukowanej w elektrowniach ciepłych.
- E. W strukturze produkcji energii elektrycznej w Unii Europejskiej (w 2016 r.) większy udział ma energia wytworzona w elektrowniach wodnych niż w elektrowniach jądrowych.

Zadanie 23. 0-2 pkt.

W którym zestawieniu wymieniono wyłącznie państwa Unii Europejskiej, w których w roku 2020* zużywano więcej energii ze źródeł odnawialnych (w końcowym zużyciu energii brutto) niż w Polsce?

*. na podstawie zaleconej literatury Polska w Unii Europejskiej 2022. GUS Warszawa 2022, str. 21.

- A. Estonia, Włochy, Węgry
- B. Belgia, Chorwacja, Niemcy
- C. Dania, Finlandia, Litwa
- D. Malta, Szwecja, Słowenia

Zadanie 24. 0-4 pkt.

Na mapie ponumerowano państwa sąsiadujące z Polską, a w tabeli zawarto ich charakterystykę. Wskaż w tabeli kolumnę A, B, C lub D, w której prawidłowo przyporządkowano charakterystykę każdego państwa do jego numeru na mapie.

Numery państw na mapie				Charakterystyka państwa
A	B	C	D	
1	5	6	7	Przez rozległe niziny przepływa Niemen. Obszarem cennym przyrodniczo jest rozległa delta tej rzeki z bogatym światem zwierząt wodnych i błotnych, ponieważ jest podmokła i okresowo zalewana. Szacuje się, że w tym państwie zamieszkuje ok. 200 tys. Polaków. W Druskienikach od 1794 r. wykorzystuje się wody mineralne. Atrakcyjność turystyczną tego uzdrowiska podnoszą: park wodny, kolej linowa oraz całoroczne, narciarskie trasy zjazdowe.
7	4	4	1	Kraj jest zasobny w surowce mineralne np. węgiel kamienny, rudy żelaza i rudy manganu. Obszary o dużej koncentracji przemysłu znajdują się we wschodniej części kraju (hutnictwo, produkcja wyrobów z metali, wyrobów chemicznych i farmaceutyków oraz maszyn i urządzeń). W całym kraju bardzo żyzne gleby i łagodny klimat sprzyjają uprawie zbóż, ziemniaków i buraków cukrowych.
2	3	2	6	Oprócz przemysłu (m.in. produkcja samochodów) i rolnictwa ważne znaczenie gospodarcze ma turystyka oparta przede wszystkim na dziedzictwie kulturowym. W historycznej dzielnicy stolicy tego kraju turyści zwiedzają Złotą Uliczkę, zamek królewski i katedrę na Hradczanach. W wielu innych miastach są obiekty z listy UNESCO oraz zamki i pałace. W zachodniej części kraju są uzdrowiska i ośrodki narciarskie. Jedną z turystycznych atrakcji przyrodniczych jest skalne miasto w Adršpach.
6	6	5	3	Przez rozległe niziny przepływa Prypeć i Niemen. Najcenniejszym obszarem przyrodniczym jest puszcza będąca najcenniejszym obszarem leśnym w Europie. Turyści chętnie odwiedzają zamek w Mirze wpisany na Listę Dziedzictwa UNESCO, zamek w Nieświeżu oraz Nowogródek, w którym ongiś dzieciństwo spędzał autor „Pana Tadeusza”.
4	7	1	2	Przed kilkudziesięciami laty bardzo duże znaczenie gospodarcze miało górnictwo węgla kamiennego, węgla brunatnego oraz rud metali, a także hutnictwo. Obecnie kraj ten znany jest z produkcji samochodów, sprzętu elektronicznego, sprzętu optycznego (np. Zeiss) oraz lekarstw.
5	2	3	4	W gospodarce tego kraju duże znaczenie ma turystyka, zwłaszcza aktywna w Karpatach. W tym regionie jest wiele ośrodków narciarskich. Na terenie całego kraju są kąpieliska termalne. Atrakcjami turystycznymi są zamki (np. Spiski) oraz historyczne miasta (np. Lewocza). Jedną z przyrodniczych atrakcji turystycznych jest Dobszyńska Jaskinia Lodowa długa na 1,5 km.
3	1	7	5	Bardzo ważną rolę w gospodarce tego kraju odgrywa przemysł wykorzystujący bogate zasoby surowców mineralnych głównie węgla kamiennego, ropy naftowej i gazu ziemnego. Poza obszarami koncentracji przemysłu w zachodniej części tego kraju, okręgi przemysłowe znajdują się również na wschodzie i północy, gdzie wydobywa się m.in. platynę, złoto i diamenty.

Opracowano na podstawie Planeta Nowa 6, Wyd. Nowa Era, Warszawa 2019, s. 48.

Zadanie 25.

Na mapie oznaczono jedną z tras legendarnego pociągu Orient Express, którą nazwano Arlberg-Orient-Express. Na trasie tej pociąg kursował w latach 1930-1939 oraz 1945-1962 z Londynu do Aten i z powrotem, przez miasta, które ponumerowano 1-14. Wykonaj zadania 25.1., 25.2, 25.3.

Wskazówka do zad. 25.

Przejazd Orient-Expressem był atrakcją turystyczną. Trasa Arlberg-Orient-Express była jednym z kilku wariantów podróży. Nazwa wywodzi się od alpejskiego tunelu Arlberg. Łączyła ona największą europejską wyspę z drugim największym półwyspem tego kontynentu. Przebiegała przez zróżnicowane krajobrazy nizinne, wyżynne górskie i wysokogórskie. W różnorodność krajobrazową wpisują się również doliny największych europejskich rzek, kanał, który podróżni pokonywali promem, stolice kilku krajów, alpejskie kurorty oraz historyczne miasta. W Budapeszcie część wagonów kierowana była do Rumunii. W Niszu, na terenie Serbii (dawna Jugosławia) część wagonów kierowana była do Stambułu, a część do Aten. Największy rozkwit Orient-Expresu przypadł na lata 30 XX w. Po II wojnie światowej popularność pociągu stopniowo malała. Trasę Arlberg zamknięto w 1962 r. Po ostatecznym zawieszeniu kursowania Orient-Expresu w 2009 r., w Małaszewiczach (woj. lubelskie) aż do 2018 r. stało 13 luksusowych wagonów tego pociągu.

Trasa pociągu: Londyn (1) -Paryż (2) -Bazylea (3) -Zurych (4) -Innsbruck(5) -Salzburg(6) -Linz (7) -Wiedeń (8) -Bratysława (9) -Budapeszt (10) -Belgrad (11) -Nisz (12) -Skopje (13) -Ateny (14).

Opracowano na podstawie materiałów kartograficznych, Wyd. Nowa Era, Warszawa str. 116-117.

Zad. 25.1. 0-1 pkt.

W którym zestawieniu wymieniono we właściwej kolejności państwa, przez które w 1962 r. przejeżdżali podróżni jadący z **Aten do Paryża**.

- A. Jugosławia (obecnie Serbia) - Węgry-Szwajcaria-Austria
- B. Węgry-Austria-Szwajcaria-Francja
- C. Wielka Brytania-Francja-Szwajcaria-Austria
- D. Francja-Austria-Szwajcaria-Czechosłowacja (obecnie Słowacja)-Węgry

Zad. 25.2. 0-5 pkt.

Wskaż **błędny opis** podróży Alberg-Orient-Expressem.

- A. Wyruszyliśmy z Londynu. Pomiędzy Dover i Calais pokonaliśmy promem Cieśninę Kaletańską. Potem dotarliśmy do Paryża leżącego na Nizinie Francuskiej nad Sekwaną. Poprzez Bramę Burgundzką wjechaliśmy do Szwajcarii. Pociąg zatrzymał się w Bazylei położonej w pobliżu styku granic Niemiec, Szwajcarii i Francji, w dolinie Renu. Zurych otacza łagodny krajobraz Wyżyny Szwajcarskiej, który stopniowo zamienia się w górski krajobraz alpejski. Wysokie góry uwidoczniły się w okolicach słynącego ze sportów zimowych Innsbrucku nad rzeką Inn. Aż do Salzburga podziwialiśmy wysokogórski krajobraz Alp Bawarsko-Tyrolskich i Alp Salzburskich. Przed nami jeszcze daleka droga do Aten, przez dolinę Dunaju, niziną część Węgier, Góry Dynarskie, Skopje aż po Ateny. To miasto jest jednym z najważniejszych ośrodków turystycznych w Europie. Tam czeka nas urzekający krajobraz, ze stokami wzgórz opadającymi do Morza Egejskiego.
- B. Jadąc do Aten pokonujemy Szwajcarię. W Austrii ostatnią stacją był Linz nad Dunajem. To historyczne miasto, założone przez Rzymian otacza łagodny krajobraz pogórsko-wyżynny. Nad Dunajem znajdują się kolejne duże miasta, przez które przejeżdżaliśmy: Wiedeń, Bratysława i Budapeszt. Ta część trasy Alberg-Orient-Ekspresu prowadziła przez Wielką Nizinę Węgierską i Małą Nizinę Węgierską. Te rozległe niziny to główny obszar rolniczy Węgier. Wśród rozległych łąnów zbóż uwagę zwracały połacie słonecznika. Wreszcie dotarliśmy do Belgradu leżącego u ujścia Cisy do Dunaju. Przed nami jeszcze trzy stacje w kolejności: Skopje, Nisz i Ateny. Pociąg pokonał Góry Dynarskie. Po kilkudniowej podróży dotarliśmy do Aten. W oddali, na wzgórzu zobaczyliśmy antyczne ruiny ateńskiego Akropolu.
- C. Z Paryża wyruszyliśmy na południe przez Nizinę Francuską oraz wyżynną Burgundię. Dalej była dolina Rodanu oraz Brama Burgundzka, przez którą dotarliśmy do Bazylei. Z Zurychu przez Lichtenstein dojechaliśmy do Innsbrucku nad rzeką Inn. Kolejny fragment trasy wiódł do Linzu nad Dunajem. Naszym zdaniem był to najciekawszy odcinek podróży. Podziwialiśmy alpejski krajobraz wysokogórski Alp Bawarsko-Tyrolskich, Alp Salzburskich oraz Alp Austriackich. Z Linzu skierowaliśmy się na wschód do Wiednia. Łagodny wyżynno-pogórski krajobraz przechodził w dolinę Dunaju. Od Bratysławy aż do Belgradu przemierzaliśmy rozległe niziny np. Małą Nizinę Węgierską i Wielką Nizinę Węgierską. Układ linii kolejowej nawiązywał do biegu Dunaju. W kolejnym etapie podróży podziwialiśmy krajobraz Gór Dynarskich, a następnie przez Skopje dotarliśmy do Aten.

Zad. 25.3. 0-2 pkt.

Na fotografiach a-d przedstawiono wybrane miasta, przez które przejeżdżał Alberg-Orient-Express. W którym zestawieniu A, B, C lub D w tabeli prawidłowo połączono wszystkie nazwy miast z fotografiami, które w tych miastach wykonano?

Źródła fotografii na stronie 2.

Miasto	Fotografie (a-d)			
	A	B	C	D
Ateny	a	c	c	d
Budapeszt	c	a	a	b
Londyn	d	d	b	a
Paryż	b	b	d	c

Zadanie 26.

Na mapie prostokątami (a-e) zaznaczono miejsca/regiony, w których wykonano fotografie 1-5. Wykonaj zadanie 26.1. i 26.2.

Opracowano na podstawie materiałów kartograficznych, Wyd. Nowa Era, Warszawa str. 116-117.

Zad. 26.1. 0-2 pkt.

Wskaż w tabeli kolumnę A, B, C lub D, w której miejsca/regiony właściwie przyporządkowano do oznaczeń na mapie (a-e).

Miejsce/ region	Oznaczenie na mapie			
	A	B	C	D
Delta Dunaju	e	a	a	b
Dubrownik	a	c	c	d
Korfu	b	e	d	c
Kreta	c	d	e	e
Stara Planina	d	b	b	a

Zad 26.2. 0-4 pkt.

Na fotografiach 1-5 przedstawiono miejsca atrakcyjne turystycznie, które na mapie zaznaczono prostokątami i oznaczono literami a-e. Wskaż w tabeli kolumnę A, B, C lub D, w której wszystkie fotografie przyporządkowano do właściwych oznaczeń na mapie (a-e).

1

2

3

4

5

Źródła fotografii na stronie 2.

A		B		C		D	
mapa	fot.	mapa	fot.	mapa	fot.	mapa	fot.
a	3	d	1	d	2	a	1
e	1	a	2	b	5	e	3
d	2	e	3	a	1	c	2
b	4	b	5	e	4	d	4
c	5	c	4	c	3	b	5

Zadanie 27. 0-4 pkt.

W którym zestawieniu A, B lub C w tabeli prawidłowo przyporządkowano nazwy wszystkich regionów lub miejsc do ich walorów i atrakcji turystycznych?

Wybrane walory i atrakcje turystyczne regionu/miejsca	A	B	C
Prawdziwą perełką jest Paleokastritsa miejscowość leżąca pomiędzy sześcioma zatokami, których wody mienią się wszelkimi odcieniami błękitu. Skaliste, wysokie wybrzeża łączą się z turkusem wody oraz piaszczystymi lub kamienistymi plażami. Miłośników nurkowania zachwyca wspaniały podwodny świat – określany podwodnym rajem.	Kreta	Kreta	Korfu
Skały Bełogradzickie są fantazyjnie ukształtowanymi przez erozję formami skalnymi. W zachodniej części tego regionu znajdują się też setki jaskiń ukształtowanych w wapiennym podłożu. Jaskinia Magura oprócz typowych form krasowych słynie z malowideł naskalnych. W pobliżu miasta Wraca znajduje się zespół form krasowych w tym przełom rzeki Lewy: ściany skalne, wodospady i jaskinie. Jedną z najsławniejszych jaskiń jest Ledenika, której nacieki skalne przypominają lodowe formy.	Bukowina	Bukowina	Stara Planina
Magnezem przyciągającym turystów są plaże oraz górskie krajobrazy. Do wysokości ok. 600 m n.p.m. dominuje uprawa drzew oliwnych, cytrusów i winorośli. Perłą przyrody jest Wąwóz Samaria i otaczający go Park Narodowy. Jest to najdłuższy suchy wąwóz położony w paśmie gór Lefka Ori. W najwyższym miejscu odległość między wysokimi na kilkaset metrów ścianami skalnymi wynosi zaledwie 3,5 m.	Korfu	Korfu	Kreta
Zachodnią granicę regionu wyznaczają wysokie góry Rodniańskie porośnięte roślinnością subalpejską. W kierunku wschodnim teren obniża się i przechodzi w łagodne pagórki, porośnięte ciepłolubną, stepową roślinnością. Region słynie z klasztorów, które od XV-XVI w. fundowano w górskich dolinach. Turystów przyciąga nie tylko ich architektura, ale przede wszystkim nawiązujące do Ewangelii freski na ścianach świątyń.	Stara Planina	Bułgaria	Bukowina
Turystów przyciągają zarówno piaszczyste plaże Złotych Piasków i Słonecznego Brzegu a także obiekty historycznego dziedzictwa kulturowego. Turyści zwiedzający zabytki podróżują w czasie i przestrzeni. W odległą przeszłość przenoszą ich: antyczny teatr z widokiem na Rodopy, wnętrze trackiego grobowca, Jeździec z Madery.	Bułgaria	Stara Planina	Bułgaria

Brudnopis

Zapisy w brudnopisie **nie są oceniane**.